

UNIVERSITY EXAMINATIONS
SPECIAL/SUPPLEMENTARY EXAMINATIONS
SECONS YEAR EXAMINATION FOR THE AWARD OF
THE DEGREE OF BACHELORS OF ARTS / EDUCATION
SECOND SEMESTER 2024/2025
(AUGUST, 2025)

KISW 223: LAHAJA ZA KISWAHILI (KISWAHILI DIALECTOLOGY)

STREAM: Y2 S2

TIME: 2 HOURS

DAY: WEDNESDAY, 12.00 – 5200 P M

DATE: 06/08/2025

MAAGIZO

- 1. Usiandike neno lolote kwenye karatasi ya maswali.**
- 2. Jibu Maswali MATATU. Swali La Kwanza na mengine Mawili.**

SWALI LA KWANZA

- a) Changanua mitazamo mitatu ya kinadharia iliyopendekezwa na wataalamu mbalimbali kufafanua kuhusu asili ya lugha ya Kiswahili. (alama 20)
- b) Wewe kama msomi wa Lugha ya Kiswahili, sawiri hali ya sasa ya lugha hiyo ulimwenguni. (alama 10)

SWALI LA PILI

- a) Eleza dhana ya lahaja. (alama 2)
- b) Changanua mambo matano ambayo husababisha kutokea kwa lahaja katika lugha yoyote ulimwenguni. (alama 10)
- c) Ukirejea misingi ya kifonolojia na kimofolojia, fafanua lahaja za pwani zifuatazo. (alama 8)
  - i) Kitukuu
  - ii) Kimvita
  - iii) Kiamu
  - iv) Kipemba

SWALI LA TATU

- a) Sawiri mafanikio ya kamati ya usanifishaji wa lugha ya Kiswahili (ILC) katika usanifishaji wa lugha ya Kiswahili. (alama 10)

b) Hakiki sababu zilizochangia kuchaguliwa kwa lahaja ya Kiunguja kuwa lahaja ya usanifishaji wa lugha ya Kiswahili (alama 10)

SWALI LA NNE

Kwa maoni yako, unafikiri kuna haja ya kusanifisha upya lugha ya kiswahili ? Fafanua maoni yako. (alama 20)

SWALI LA TANO

Eleza mfumo mzima wa uchakataji wa usanifishaji wa lugha kwa jumla. (alama 20)